

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 1Cob/41/2025
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6124226781
Dátum vydania rozhodnutia: 26. 03. 2026
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Monika Školníková
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2026:6124226781.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Bratislave v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Moniky Školníkovej a členiek senátu JUDr. Viery Markovej a JUDr. Antónie Bednarčík v právnej veci žalobcu: Všeobecná úverová banka, a.s.; skrátený názov: VÚB, a.s. so sídlom Mlynské nivy 1, 829 90 Bratislava, IČO: 31 320 155, zastúpený: JUDr. Barbora Tomanová, advokátka, so sídlom Gorkého 11702/123, 036 01 Martin, IČO: 50 410 199, proti žalovanému: A. B., narodený XX.XX.XXXX, trvalý pobyt C. XXX/X, XXX XX D. (podnikajúci pod obchodným menom A. B. s miestom podnikania C. XXX/X, XXX XX D., IČO: XX XXX XXX), zastúpený: URBAN & PARTNERS s.r.o., advokátska kancelária so sídlom Červeňova 15, 811 03 Bratislava - mestská časť Staré Mesto, IČO: 47 244 895, o zaplatenie 3.917,61 eur s príslušenstvom, o odvolaní žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Nitra č.k. 56Cb/169/2024 - 95 zo dňa 13.12.2024, takto

rozhodol:

I. Krajský súd v Bratislave rozsudok Okresného súdu Nitra č.k. 56Cb/169/2024 - 95 zo dňa 13.12.2024 v napadnutom výroku I. p o t v r d z u j e .

II. Krajský súd v Bratislave rozsudok Okresného súdu Nitra č.k. 56Cb/169/2024 - 95 zo dňa 13.12.2024 v napadnutom výroku III. m e n í tak, že žalobcovi priznáva nárok na náhradu trov konania voči žalovanému vo výške 43,08 %.

III. Súd priznáva žalobcovi voči žalovanému nárok na náhradu trov odvolacieho konania vo výške 100 %.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie vo výroku I. zaviazal žalovaného k povinnosti zaplatiť žalobcovi sumu 2.802,84 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 2.802,84 eur od 26.12.2023 do zaplatenia, a to všetko do troch dní od právoplatnosti tohto rozsudku a vo výroku II. vo zvyšnej časti žalobu zamietol a vo výroku III. priznal žalobcovi voči žalovanému nárok na náhradu trov konania v rozsahu 92 %. Rozhodol tak s poukazom na ustanovenia § 52 ods. 1, ods. 2, ods. 3, ods. 4, § 53 ods. 1, ods. 2, ods. 3, ods. 9, § 565 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník (ďalej len „OZ“), § 1 ods. 2, § 7 ods. 1, ods. 17, § 9 ods. 2, § 11 ods. 1, ods. 2 zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom v čase uzatvorenia zmluvy o úvere (ďalej len „ZoSÚ“), § 232 ods. 2, § 255 ods. 2, § 262 ods. 1, ods. 2 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“).

2. V odôvodnení napadnutého rozsudku súd prvej inštancie uviedol, že žalobca sa domáhal od žalovaného zaplatenia istiny 3.703,57 eur s 5 % ročným úrokom z omeškania zo sumy 3.703,57 eur od 26.12.2023 do zaplatenia, úroku vo výške 172,37 eur, penálov vo výške 41,67 eur a trov konania z dôvodu, že dňa 31.01.2020 uzavrel so žalovaným zmluvu o úvere č. LZQ/20/00522 (ďalej len „zmluva o úvere“), na základe ktorej poskytol žalovanému sumu 5.000 eur pri ročnej úrokovej sadzbe 14,40 %

na zakúpenie osobného motorového vozidla. Žalovaný neuhrádzal splátky riadne a včas, preto žalobca pristúpil k vyhláseniu splatnosti úveru listom zo dňa 08.09.2021.

3. Žalovaný v podanom odpore namietal, že zmluva o úvere je spotrebiteľskou úverovou zmluvou, ktorá podlieha režimu podľa ZoSÚ, avšak neobsahuje obligatórne náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. d), g), h), i), l), u), v) citovaného zákona, a preto je bezúročná a bez poplatkov podľa § 11 ods. 2 písm. b) ZoSÚ. Ďalej tiež namietal, že obsahuje neprijateľné zmluvné podmienky, ktoré sú podľa § 53 ods. 5 OZ neplatné. Tvrdil, že žalobca nebol oprávnený zosplatiť úver a zároveň nepreukázal zosplatenie úveru podľa § 53 ods. 9 OZ. Záverom poukázal na nesprávne vyčíslenie náhrady trov konania. Hoci veriteľ žalovaného v úverovej zmluve formálne žalovaného označil identifikačným číslom (IČO), žalovaný v súvislosti s úverovou zmluvou nikdy nekonal v rámci predmetu svojej podnikateľskej činnosti (živnosti). Predmetom financovania úverovou zmluvou bolo osobné motorové vozidlo, ktoré však žalovaný obstaral výlučne pre vlastnú potrebu. Žalobca opak nepreukázal a uvedenie identifikačného čísla v úverovej zmluve veriteľom je irelevantné. Ďalej poukázal na to, že žalobca nekonal s odbornou starostlivosťou podľa § 7 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z. z., pretože pred uzatvorením zmluvy vôbec neposudzoval s odbornou starostlivosťou schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver. Žalobca vôbec neposudzoval dobu, na ktorú sa úver poskytuje, výšku spotrebiteľského úveru, ani príjem žalobcu. Slnenie tejto podmienky žalobca ani netvrdil, ani nepreukázal. Z uvedeného dôvodu nebol žalobca oprávnený pristúpiť k zosplateniu úveru. Podľa jeho názoru neprijateľná je zmluvná podmienka, na základe ktorej sa žalobca domáha zaplata poplatku vo výške 41,47 eura. Tieto poplatky nevyplývajú priamo z úverovej zmluvy, ale žalobca sa odvolával na Všeobecné obchodné podmienky a Cenník a tomuto poplatku nezodpovedá žiadne plnenie zo strany žalobcu. Žalovaný považoval za neprijateľnú zmluvnú podmienku aj bod 5.3, ako aj bod 6.6 úverovej zmluvy. Dojednanie, že na právne vzťahy z úverovej zmluvy sa budú aplikovať ustanovenia Obchodného zákonníka znevýhodňujú žalovaného ako spotrebiteľa, keďže žalovaný ako spotrebiteľ má ex lege s poukazom na § 52 ods. 2 OZ vždy právo, aby sa právny vzťah týkajúci sa spotrebiteľskej zmluvy vždy riadil právnou úpravou OZ. Žalovaný tiež poukázal, že mu v rozpore s vyhlásením v bode 1.2 úverovej zmluvy neboli nikdy pri podpise úverovej zmluvy poskytnuté Všeobecné obchodné podmienky, či Cenník. Podľa názoru žalovaného je tiež zmluvné dojednanie uvedené v bode 3.2.1 úverovej zmluvy, ktoré oprávňuje veriteľa zosplatiť úver, ak je klient v omeškaní s úhradou jednej splátky počas obdobia dlhšieho ako 30 dní. Predmetné ustanovenie je v rozpore s § 53 ods. 9 nadväzne na § 565 OZ, a preto je neplatné podľa § 39 OZ. Žalovaný namietal, že nedošlo k dodržaniu postupu podľa § 53 ods. 9 v spojení s § 565 OZ a žalobca nepreukázal, že by oznámenie o predčasnej splatnosti úverovej zmluvy bolo žalovanému doručené.

4. Žalobca vo vyjadrení k podanému odporu uviedol, že pri uzatváraní úverovej zmluvy žalovaný predložil výpis zo živnostenského registra a zmluvu uzatvoril ako fyzická osoba – podnikateľ (IČO) a v prílohe súdu zaslal predmetný výpis z registra. V súvislosti so zosplatením úveru uviedol, že žalobca postupoval podľa zákona a splnil si svoje povinnosti. Žalovanému bola zaslaná výzva (upomienka), ktorá mu bola aj doručená. Keď žalovaný po prevzatí výzvy nesplnil svoje povinnosti a neuhradil dlh, tak žalobca pristúpil k vyhláseniu splatnosti úveru, ktoré žalovanému riadne doručil. Tiež uviedol, že povinnosť posudzovať schopnosť žalovaného splácať poskytnutý úver si splnil a splnenie tejto povinnosti preukazoval dopytom do NRKI.

5. Žalovaný v duplike uviedol, že predloženie výpisu zo živnostenského registra pri uzatvorení úverovej zmluvy nevyklučuje žalovaného z pozície spotrebiteľa, pretože v súvislosti s úverovou zmluvou nikdy nekonal v rámci predmetu obchodnej či podnikateľskej činnosti. Žalobca tiež nepoprel tvrdenie žalovaného, že v rámci uzatvárania úverovej zmluvy konal výlučne pre osobnú potrebu ako fyzickej osoby (zaobstaranie motorového vozidla), teda konal ako spotrebiteľ – fyzická osoba. Podľa jeho názoru z údajov obsiahnutých v dokumente „NRKI“ nevyplýva splnenie povinnosti konania s odbornou starostlivosťou, pretože v ňom absentujú akékoľvek informácie týkajúce sa najmä príjmu, výdavkov a rodinného stavu žalovaného. Opäť zdôraznil, že úverová zmluva neobsahuje podstatné náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. d), g), h), i), l), u), v) zákona č. 129/2010 Z. z., a preto je úver podľa § 11 ods. 1 písm. b) bezúročný a bez poplatkov. Opätovne poukázal na neprijateľnosť zaplata poplatku súvisiaceho so spotrebiteľským úverom a na neprijateľné zmluvné podmienky uvedené v bodoch 6.6, 5.3, 1.2, 3.2.1 úverovej zmluvy. Žalovaný navrhol svoj výsluch, aby vysvetlil okolnosti uzatvárania úverovej zmluvy a tiež navrhol, aby súd prvej inštancie tieto neprijateľné zmluvné podmienky v zmysle § 298 ods. 1, 2 CSP vyhlásil vo výroku rozsudku za neprijateľné a zároveň za neplatné.

6. Súd prvej inštancie po vykonanom dokazovaní v súlade s citovanými zákonnými ustanoveniami, sumarizujúc skutkový a právny stav dospel k záveru, že žaloba je čiastočne dôvodná. K režimu úverovej ako zmluvy spotrebiteľskej súd prvej inštancie poukázal na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 6Cdo/146/2023 zo dňa 29.11.2023, na základe ktorého uzavrel, že pre posúdenie postavenia žalovaného ako spotrebiteľa, nebolo rozhodné, že sa pri uzatváraní úverovej zmluvy legitimoval výpisom zo živnostenského registra a vo vopred pripravenej formulárovej zmluve bol aj takto identifikovaný. Pre právne posúdenie bolo rozhodujúce, či pri uzatváraní tejto zmluvy žalovaný konal v rámci predmetu svojej obchodnej alebo podnikateľskej činnosti, pričom žalovaný tvrdil, že osobné motorové vozidlo na kúpu, ktorého mali byť poskytnuté finančné prostriedky, používal pre svoju osobnú potrebu. Žalobca na druhej strane v konaní okrem skutočnosti, že žalovaný pri uzatváraní úverovej zmluvy predložil výpis zo živnostenského registra žiadne iné skutočnosti preukazujúce postavenie žalovaného ako podnikateľa netvrdil, ani za týmto účelom nenavrhol vykonať žiadne dôkazy. Po posúdení týchto tvrdení, preto súd prvej inštancie dospel k záveru, že žalobca účinne nepoprel tvrdenia žalovaného, že pri uzatváraní úverovej zmluvy nekonal v rámci predmetu svojej obchodnej alebo podnikateľskej činnosti, preto žalobca neunesol dôkazné bremeno a nepreukázal štatút žalovaného ako nespotebiteľa. Z uvedených dôvodov súd prvej inštancie posúdil právny vzťah medzi žalobcom a žalovaným ako spotrebiteľský a zároveň poskytnutý úver ako spotrebiteľský úver podľa § 1 ods. 2 ZoSÚ, a preto naň aplikoval príslušné ustanovenia OZ a ZoSÚ. Súd prvej inštancie skúmal, či bolo predčasné zosplatenie úveru uskutočnené v súlade so zákonom. Len formálny dopyt žalobcu do NRKI nemožno hodnotiť ako splnenie povinnosti vyplývajúcej z § 7 ods. 1 ZoSÚ. Z obsahu spisu je zrejmé, že žalobca príjmy, výdavky, ani informácie o rodinnom stave žalovaného nezisťoval, hoci z výstupu z NRKI musel mať žalobca vedomosť, že žalovaný už čerpal dva spotrebné úvery, teda je zrejmé, že žalovaný musel už časť svojich príjmov vynakladať na splácanie týchto úverov. Bez toho, aby mal žalobca vyčíslené aspoň približne na jednej strane príjmy žalovaného a na strane druhej jeho výdavky, na základe ktorých by bol schopný posúdiť platobnú schopnosť žalovaného, možno v tomto prípade konštatovať, že žalobca porušil § 7 ods. 1 ZoSÚ a schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver neposúdil s odbornou starostlivosťou (porovnaj uznesenie KS NR sp. zn. 7CoCsp/2/2024). Z uvedeného dôvodu potom žalobca nemohol od spotrebiteľa vyžadovať jednorazové splatenie spotrebiteľského úveru, a preto súd prvej inštancie dospel k záveru, že predčasné zosplatenie úveru, ku ktorému pristúpil veriteľ dňa 08.09.2021 bolo uskutočnené v rozpore s § 11 ods. 2 prvá veta ZoSÚ, a preto nevyvolalo právne účinky v podobe predčasného zosplatenia poskytnutého úveru. Ďalej súd prvej inštancie uzavrel, že úverová zmluva neobsahuje podstatnú náležitosť uvedenú v § 9 ods. 2 písm. h) ZoSÚ, a to ročnú percentuálnu mieru nákladov a celkovú čiastku, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, vypočítané na základe údajov platných v čase uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere; uvedú sa všetky predpoklady použité na výpočet tejto ročnej percentuálnej miery nákladov. Vzhľadom na to je potrebné považovať predmetný úver za bezúročný a bez poplatkov. Absenciou ďalších podstatných náležitostí úverovej zmluvy sa súd prvej inštancie nezaoberal, pretože na vyslovenie bezúročnosti a bezpoplatkovosti spotrebiteľského úveru podľa § 11 ods. 1 písm. b) postačuje, ak zmluva neobsahuje čo i len jedinú náležitosť podľa § 9 ods. 2 písm. d), e), g) až i), l) a p). Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti súd prvej inštancie skonštatoval, že uzatvorená úverová zmluva je spotrebiteľská, že v prejednávanej veci nedošlo k riadnemu zosplateniu spotrebiteľského úveru a na poskytnutý úver je potrebné hľadieť ako na bezúročný a bezpoplatkový. S poukazom na uvedené závery súd prvej inštancie pristúpil k skúmaniu dôvodnosti žalobou uplatňovaného nároku. Žalobca sa podanou žalobou domáhal zaplata sumy 3.703,57 eura, spolu s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 3.703,57 eura od 26.12.2023 do zaplata, úroku vo výške 172,37 eura, penálov vo výške 41,67 eura. Vzhľadom na to, že súd prvej inštancie posúdil poskytnutý úver ako bezúročný a bez poplatkov, dospel k záveru, že žalobca má nárok len na vrátenie nezaplata istiny. Hoci predmetom žaloby bolo aj zaplata splátok, ktoré mali byť splatné titulom predčasného zosplata úveru, ku ktorému došlo dňa 08.09.2021 a ktoré súd prvej inštancie posúdil ako neplatné, reálne sa stali podľa úverovej zmluvy splatnými aj splátky, ktoré mali byť zaplata do podania žaloby. Zmluva bola uzatvorená na 48 mesiacov od poskytnutia úveru. Z listiny predloženej žalobcom na č. l. 14 vyplynulo, že žalovaný prvú splátku uhradil dňa 04.03.2020. V súlade s bodom 4.2 úverovej zmluvy a s poukazom na prvú splátku uhradenú dňa 04.03.2020, súd prvej inštancie dospel k záveru, že úver bol žalovanému poskytnutý 04.02.2020 a úverová zmluva trvala do 04.02.2024. Žaloba bola doručená súdu dňa 30.01.2024, teda ku dňu podania žaloby bolo splatných podľa názoru súdu prvej inštancie 47 mesačných splátok. Zo žalobcom predloženej listiny na č. l. 14 vyplýva, že žalovaný uhradil spolu sumu 2.093,15 eur, čo žalovaný počas konania nerozporoval. Vzhľadom na to, že žalobca má nárok iba na vrátenie istiny, súd prvej inštancie skúmal, aká bola výška istiny splatná ku dňu podania žaloby. Výška mesačnej splátky (bez akýchkoľvek úrokov a poplatkov) by mala podľa súdu prvej inštancie predstavovať

sumu 104,17 eur (5.000 :48), čo potom znamená že 47 splatných splátok ku dňu podania žaloby x 104,17 eur = 4.895,99 eur predstavuje splatnú istinu na zaplatenie, ktorej mal žalobca v čase podania žaloby nárok. Od tejto sumy súd prvej inštancie odpočítal úhrady, ktoré žalobca vykonal, teda sumu 2.093,15 eur a suma 2.802,84 eur (4.895,99 – 2.093,15) je tá suma, ktorej uplatnenie považoval súd prvej inštancie za dôvodné a vo zvyšnej časti žalobu ako nedôvodnú zamietol. Zároveň súd prvej inštancie zaviazal žalovaného aj na úhradu príslušného úroku z omeškania z priznanej istiny. Súd prvej inštancie nevyhovel návrhu žalovaného na určenie ním vymedzených neprijateľných zmluvných podmienok vo výroku súdneho rozhodnutia, pretože posúdil žalobcom uplatnený nárok bez toho, aby musel skúmať neprijateľnosť týchto zmluvných podmienok a posúdenie neprijateľnosti týchto zmluvných podmienok nebolo pre rozhodnutie vo veci samej podstatné.

7. O náhrade trov konania rozhodol súd prvej inštancie podľa § 262 ods. 1 CSP s poukazom na § 255 ods. 2 CSP tak, že žalobcovi priznal nárok na náhradu trov konania v rozsahu 92 % voči žalovanému, predstavujúci čistý úspech žalobcu (z 96 % úspechu žalobcu súd prvej inštancie odčítal 4 % úspech žalovaného).

8. Proti tomuto rozsudku podal v zákonnej lehote odvolanie žalovaný v rozsahu výrokov I. a III., a to podľa § 365 ods. 1 písm. b), písm. d), písm. e), písm. f) a písm. h) CSP. Žalovaný navrhol, aby odvolací súd napadnutý rozsudok zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie. Súd prvej inštancie nemohol dospieť k záveru o čiastočnej dôvodnosti podanej žaloby (a to ani čo do splátok istiny), keďže žalobca neunesol bremeno tvrdenia. Súd prvej inštancie konal nad rámec svojho procesného postavenia a nahrádzal povinnosť tvrdenia žalobcu, čo do uplatneného nároku, ktorý bol od začiatku konania nedostatočne individualizovaný žalobcom, čo súd prvej inštancie vnímal v rámci svojho predbežného právneho názoru rovnako. V tejto súvislosti odvolateľ poukázal na predbežný právny názor súdu prvej inštancie, ako aj skutkové tvrdenia žalobcu v bode 1. a 4. odôvodnenia napadnutého rozsudku, ktorý tieto nevymedzil v takom rozsahu a význame, ako súd prvej inštancie v bode 31. odôvodnenia rozsudku (čo do splátok istiny) či v bode 32. odôvodnenia rozsudku (čo do úrokov z omeškania). Odvolateľ poukázal na jednotlivé skutkové tvrdenia v odôvodnení rozsudku, ktoré žalobca netvrdil a ktorými súd prvej inštancie odôvodňoval priznanie istiny splátok, ako aj poukázal na listinné dôkazy, ku ktorým žalobca nepredložil skutkové tvrdenia a z ktorých súd prvej inštancie vychádzal. V tejto súvislosti poukázal odvolateľ na neunesenie bremena tvrdenia a následky z toho plynúce, ako aj ustálenú judikatúru v predmetnej otázke, pričom mal za to, že súd prvej inštancie svoj odklon od tejto judikatúry nevysvetlil. Podľa odvolateľa súd prvej inštancie konal v hrubom rozpore s vyššie označeným princípom rovnosti zbraní, preto neprípustne nahrádzal procesnú povinnosť tvrdenia, ktorá zaťažovala od začiatku žalobcu, čím sa stal aktívnym „pomocníkom“ jednej strany (žalobcu), čím ju zvýhodnil oproti druhej strane (žalovanému). Súd prvej inštancie svojím postupom tiež narušil princíp kontradiktórneho procesu, pretože reálne sformuloval tvrdenia (nikdy neprednesené žalobcom), ku ktorým žalovaný nemal možnosť sa plnohodnotne vyjadriť alebo ich spochybníť a teda žalovaný sa nemohol účinne brániť voči tvrdeniam, ktoré v podstate vytvoril sám súd. Odvolateľ ďalej namietal, že z odôvodnenia napadaného rozsudku nie je zjavné, prečo sa konajúci súd bezdôvodne a nezákonne odmietol vysporiadať s neprijateľnými a neplatnými zmluvnými podmienkami v uzatvorenej úverovej zmluve. Následne sa odvolateľ zaoberal piatimi neprijateľnými zmluvnými podmienkami, ktoré popísal už pred súdom prvej inštancie a ktoré sú podľa jeho názoru absolútne neplatné podľa § 53 ods. 5 OZ. Odvolateľ sa nestotožnil s názorom súdu prvej inštancie v odôvodnení rozsudku, podľa ktorého nebolo potrebné skúmať neprijateľnosť a neplatnosť zmluvných podmienok v úverovej zmluve, nakoľko posúdil žalobcom uplatnený nárok aj bez skúmania týchto podmienok. V tejto súvislosti odvolateľ dal do pozornosti § 298 v spojení s § 295 CSP. Súd prvej inštancie mal povinnosť aj bez návrhu (i) skúmať neprijateľnosť zmluvných podmienok, (ii) zaobstarať a zabezpečiť dôkazy a vykonať ich a v (iii) neposlednom tieto neprijateľné zmluvné podmienky uviesť do výroku rozhodnutia. Súd prvej inštancie tak mal konať v súlade so zásadou povinnosti ex offio skúmania neprijateľného charakteru zmluvných ustanovení úverovej zmluvy a v súlade s predloženou argumentáciou žalovaného vyhlásiť vyššie vymedzené zmluvné podmienky za neprijateľné, teda neplatné a tieto zmluvné podmienky uviesť vo výroku napadaného rozsudku. V prípade, ak mal súd pochybnosti ohľadom charakteru zmluvných podmienok, bolo jeho povinnosťou vykonať v súlade s ustanovením § 295 CSP vykonať všetky dôkazy (aj tie, ktoré žalovaný nenavrhol), na zistenie a identifikovanie neprijateľných a neplatných zmluvných podmienok poukázal na to, že došlo k porušeniu tzv. „PERNA TESTU“ podľa judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva („ESLPP“). Odvolateľ vo vzťahu k náhrade trov prvoinštančného

konania namietal absenciu aplikácie § 257 CSP, keďže v danom konaní boli prítomné dôvody osobitného zreteľa pre nepriznanie náhrady trov konania. Žalovaný z dôvodu jeho ťažkej finančnej situácie a životnej situácie uzavrel spotrebiteľský úver, keďže nemal inú možnosť ako si zaobstarať finančné prostriedky aspoň na základné bežné výdavky, súčasťou ktorých je aj automobil, ktorý žalobca nevyhnutne potreboval a ktorý používal na (osobné) súkromné účely. Poukázal aj na skutočnosť, ktorá podľa jeho názoru mala byť zohľadnená, a to že žalobca v postavení dodávateľa postupoval nezákonným spôsobom už pri uzatváraní úverovej zmluvy so žalovaným – spotrebiteľom, čím využil jeho slabšie postavenie ako spotrebiteľa vo svoj prospech. Odvolateľ upozornil, že žalobca ako stabilný bankový subjekt poskytoval dlhodobu spotrebiteľom spotrebiteľské úvery, na základe zmluvy, v ktorej tieto zákonom predpísané obligatórne náležitosti absentovali, čo žalovaný taktiež považuje za skutočnosť, ktorú by mal odvolací súd zohľadniť a považovať ju za dôvod hodný osobitného zreteľa. Rovnako tak žalovaný považuje za dôvod hodný osobitného zreteľa aj tú skutočnosť, že sa musel obrátiť na odvolací súd z dôvodu nesprávneho ergo nezákonného rozhodnutia súdu prvej inštancie a ďalších pochybení konajúceho súdu. Vo vzťahu k „osobe“ žalobcu žalovaný uviedol, že žalobca je stabilný bankový subjekt s miliónovými obrátmi a ziskami, pričom žalovaný, fyzická osoba – spotrebiteľ nemá v súčasnej dobe finančné prostriedky a iný majetok, z ktorého by bol spôsobilý uhradiť náhradu trov konania žalobcovi. Žalovaný by sa tak v dôsledku tohto dostal do prakticky pre neho likvidačnej situácie, pričom žalobca by mal v rukách exekučný titul, čím by sa, ak by pristúpil k vymáhaniu týchto trov, žalovaný už teraz mimoriadne nepriaznivá finančná a sociálna situácia ešte viac prehĺbila. V ďalšej časti upozornil aj na charakter samotného konania – spotrebiteľský spor. V ďalšej časti odvolania sa odvolateľ zaoberal nedostatočnosťou odôvodnenia rozsudku súdu prvej inštancie s poukazom na rozhodovaciu prax, porušenie právnej istoty a odklon o ustálenej judikatúry bez zdôvodnenia k neprípustnému nahradzovaniu procesnej povinnosti strany konania súdom, či k určeniu neprijateľnosti a neplatnosti zmluvných podmienok v úverovej zmluve.

9. Žalobca sa k odvolaniu žalovaného vyjadril tak, že súd prvej inštancie vo veci úplne zistil skutkový stav, a preto navrhol, aby odvolací súd napadnutý rozsudok potvrdil a priznal žalovanému nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

10. Krajský súd v Bratislave ako súd odvolací v zmysle § 34 CSP po oboznámení sa s obsahom spisu a po preskúmaní napadnutého rozhodnutia súdu prvej inštancie v medziach daných rozsahom odvolania a odvolacími dôvodmi v zmysle § 379 a § 380 CSP dospel k záveru, že napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie je vecne správny, keď súd prvej inštancie dostatočne zistil skutkový stav, z ktorého po vyhodnotení dôkazov vyvodil správne právne závery premietnuté do výrokovej časti napadnutého rozsudku.

11. Podľa § 387 ods. 1 CSP odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne.

12. Podľa § 295 CSP súd môže vykonať aj tie dôkazy, ktoré spotrebiteľ nenavrhol, ak je to nevyhnutné pre rozhodnutie vo veci. Súd aj bez návrhu obstará alebo zabezpečí taký dôkaz.

13. Podľa § 296 CSP spotrebiteľ môže predložiť alebo označiť všetky skutočnosti a dôkazy na preukázanie svojich tvrdení najneskôr do vyhlásenia rozhodnutia vo veci samej. Ustanovenia o sudcovskej koncentrácii konania a zákonnej koncentrácii konania sa nepoužijú.

14. Podľa § 298 ods. 1 CSP súd môže v rozsudku, ktorý sa týka spotrebiteľského sporu, aj bez návrhu vysloviť, že určitá zmluvná podmienka používaná obchodníkom v spotrebiteľskej zmluve alebo v iných zmluvných dokumentoch súvisiacich so spotrebiteľskou zmluvou je neprijateľná; v takom prípade súd uvedie vo výroku rozsudku znenie tejto zmluvnej podmienky, ako bolo dohodnuté v spotrebiteľskej zmluve alebo v iných zmluvných dokumentoch súvisiacich so spotrebiteľskou zmluvou.

15. Podľa § 52 ods. 1 OZ spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom.

16. Podľa § 52 ods. 2 OZ ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom

alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné. Na všetky právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, sa vždy prednostne použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka, aj keď by sa inak mali použiť normy obchodného práva.

17. Podľa § 52 ods. 3 OZ dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti.

18. Podľa § 52 ods. 4 OZ spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

19. Podľa § 53 ods. 1 OZ spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len „neprijateľná podmienka“). To neplatí, ak ide o zmluvné podmienky, ktoré sa týkajú hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny, ak tieto zmluvné podmienky sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané.

20. Podľa § 53 ods. 2 OZ za individuálne dojednané zmluvné ustanovenia sa nepovažujú také, s ktorými mal spotrebiteľ možnosť oboznámiť sa pred podpisom zmluvy, ak nemohol ovplyvniť ich obsah.

21. Podľa § 53 od. 3 OZ ak dodávateľ nepreukáže opak, zmluvné ustanovenia dohodnuté medzi dodávateľom a spotrebiteľom sa nepovažujú za individuálne dojednané.

22. Podľa § 53 ods. 9 OZ ak ide o plnenie zo spotrebiteľskej zmluvy, ktoré sa má vykonať v splátkach, môže dodávateľ uplatniť právo podľa § 565 najskôr po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením splátky a keď súčasne upozornil spotrebiteľa v lehote nie kratšej ako 15 dní na uplatnenie tohto práva.

23. Podľa § 565 OZ ak ide o plnenie v splátkach, môže veriteľ žiadať o zaplatenie celej pohľadávky pre nesplnenie niektorej splátky, len ak to bolo dohodnuté alebo v rozhodnutí určené. Toto právo však môže veriteľ použiť najneskôr do splatnosti najbližšie nasledujúcej splátky.

24. Podľa § 1 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z. z. v znení účinnom v čase uzatvorenia zmluvy o úvere spotrebiteľským úverom na účely tohto zákona je dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme pôžičky, úveru, odloženej platby alebo obdobnej finančnej pomoci poskytnutej veriteľom spotrebiteľovi. Spotrebiteľský úver podľa tohto zákona možno poskytnúť len bezhotovostným prevodom finančných prostriedkov na platobný účet spotrebiteľa alebo na účet stavebného sporiteľa, poštovým poukazom, ktorého adresátom je spotrebiteľ alebo platobným prostriedkom vydaným na meno spotrebiteľa;1) tým nie je dotknuté bezhotovostné poskytnutie viazaného spotrebiteľského úveru podľa § 15 alebo poskytnutie spotrebiteľského úveru bezhotovostne na splatenie iného úveru alebo úverov úhradou veriteľovi oprávnenému poskytovať úver podľa tohto zákona alebo osobitného predpisu.18b) Spotrebiteľským úverom sú aj mladomanželský úver podľa osobitného predpisu,1a) niektoré stavebné úvery a iné úvery podľa osobitného predpisu1b) a nezabezpečené úvery poskytované spotrebiteľom na účely rekonštrukcie nehnuteľnosti určenej na bývanie, pričom ustanovenia osobitných predpisov1c) týkajúce sa poskytovania týchto úverov tým nie sú dotknuté; obmedzenie hornej hranice výšky úveru podľa odseku 3 písm. f) sa na tieto úvery nevzťahuje.

25. Odvolací súd po oboznámení sa s obsahom spisu a konaním, ktoré predchádzalo vyhláseniu rozhodnutia, ako aj po preskúmaní napadnutého rozhodnutia súdu prvej inštancie v medziach daných rozsahom odvolania a odvolacími dôvodmi dospel k záveru, že napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie je v napadnutom vyhovujúcom výroku I. vecne správny, keď mal za to, že súd prvej inštancie po vyhodnotení dôkazov vyvodil správne právne závery premietnuté do výrokovej časti napadnutého rozsudku a svoje rozhodnutie spôsobom súladným s dikciou ustanovenia § 220 ods. 2 CSP v tejto napadnutej časti dostatočne presvedčivo odôvodnil. Súd prvej inštancie dospel k správne záveru, že žaloba je čiastočne dôvodná, keď žalobcovi priznal nezaplatenú istinu vo výške 2.802, 84 eur z poskytnutého úveru v rozsahu splatných 47 splátok úveru do dňa podania žaloby po odčítaní už uhradenej sumy úveru. Súd prvej inštancie správne podradil režim úverovej zmluvy pod spotrebiteľskú zmluvu podľa § 1 ods. 2 ZoSÚ, keď skonštatoval, že žalobca neuniesol dôkazné bremeno a nepreukázal štatút žalovaného ako nespotebiteľa. Následne súd prvej inštancie správne aplikoval na predmetnú

vec príslušné ustanovenia OZ a ZoSÚ. Súd prvej inštancie sa správne vysporiadal aj s procesnou obranou žalovaného o neplatnosti predčasného zosplatnenia úveru, ako aj s otázkou bezúročnosti a bezpoplatkovosti poskytnutého úveru.

26. Odvolací súd má za to, že konanie pred súdom prvej inštancie bolo vedené v súlade so zásadou kontradiktórnosti civilného procesu a odvolací súd nezistil žiadne vady procesného charakteru, ktoré by mali za následok nesprávnosť napadnutého rozhodnutia. Odvolací súd nevzhladol dôvod, pre ktorý by sa mal od záverov súdu prvej inštancie odchyliť, keďže súd prvej inštancie sa so všetkými rozhodujúcimi skutočnosťami tvoriacimi základ pre rozhodnutie vysporiadal.

27. Odvolateľ považoval za naplnenie odvolacích dôvodov podľa § 365 ods. 1 písm. d), f), h) CSP taký postup súdu prvej inštancie, keď napriek tomu, že žalobca neunesol bremeno tvrdenia, neprípustne nahrádzal procesnú povinnosť tvrdenia, ktorá zaťažovala od začiatku žalobcu, čím sa stal aktívnym „pomocníkom“ jednej strany (žalobcu), čím ju zvýhodnil oproti druhej strane (žalovanému). Týmto postupom mal súd prvej inštancie porušiť princíp rovnosti zbraní a kontradiktórnosti konania.

28. Odvolací súd predovšetkým uvádza, že súd prvej inštancie posúdil úver ako bezúročný a bezpoplatkový, v nadväznosti na čo správne uzavrel, že žalobca má nárok len na vrátenie nezaplatenej istiny. Predmetom žaloby boli nesplatené splátky úveru spolu s úrokom z úveru a penálmi, ktoré mali byť splatné titulom predčasného zosplatnenia úveru. Keďže súd prvej inštancie predmetné zosplatnenie úveru správne posúdil ako neplatné, následne skúmal splatnosť splátok do podania žaloby, čo je jednoznačne v prospech spotrebiteľa. Súd prvej inštancie na základe vykonaných dôkazov (listinné dôkazy doložené do spisu, ako úverová zmluva, listina založená na č.l. 14) vypočítal priznanú istinu zo 47 splatných splátok z úverovej zmluvy bez úrokov a bez poplatkov po odčítaní uhradenej sumy úveru, z ktorej zároveň aj správne priznal len zákonný úrok z omeškania z priznanej istiny, namiesto žalobcom požadovanej istiny, a to podľa príslušných zákonných ustanovení, čo bolo rovnako tak v prospech spotrebiteľa.

29. S ohľadom na vyššie uvedené odvolací súd konštatuje, že odvolateľ sa nesprávne domnieval, že súd prvej inštancie týmto postupom porušil zásadu rovnosti zbraní, či princíp kontradiktórnosti, keď si údajné dopĺňanie skutkových tvrdení v rámci procesného útoku zamieňa s vyhodnotením sporných skutočností medzi stranami (žalobca požadoval úhradu splátok úveru s úrokmi z úveru a penálmi na základe predčasného zosplatnenia úveru z titulu úverovej zmluvy) a následnou aplikáciou príslušných ustanovení OZ a ZoSÚ na zistený skutkový stav na základe vykonaných dôkazov. Aj v prípade, ak súd zistí existenciu neprijateľnosti zmluvných podmienok v spotrebiteľskom úvere, skonštatuje bezúročnosť a bezpoplatkovosť poskytnutého spotrebiteľského úveru, či neplatnosť predčasného zosplatnenia úveru, neznamena to, že spotrebiteľ nemusí vrátiť poskytnuté finančné prostriedky z úverovej zmluvy. Obzvlášť v prípade neplatnosti predčasného zosplatnenia úveru, tak ako to bolo konštatované v danom prípade, má žalobca nárok na vrátenie nezaplatenej istiny splatnej do dňa podania žaloby, čo je v prospech spotrebiteľa.

30. Okrem toho je potrebné dať do pozornosti odvolateľa, že súd v zmysle § 295 CSP môže vykonať aj tie dôkazy, ktoré spotrebiteľ nenavrhol, ak je to nevyhnutné pre rozhodnutie vo veci. Súd aj bez návrhu obstará alebo zabezpečí taký dôkaz. Cieľom § 295 CSP je umožniť súdu posúdiť nekalú povahu ustanovení spotrebiteľskej zmluvy, a to aj bez návrhu spotrebiteľa. Vykonávanie dôkazov aj bez návrhu by malo smerovať nielen k posúdeniu neprijateľnosti tých ustanovení spotrebiteľskej zmluvy alebo iných zmluvných dokumentov súvisiacich so spotrebiteľskou zmluvou, na ktorých je založený nárok tvrdený v žalobe, ale malo by smerovať k posúdeniu všetkých okolností súvisiacich s uzatvorením zmluvy, v dobe uzatvorenia zmluvy a na všetky ostatné podmienky zmluvy alebo na inú zmluvu, od ktorej spotrebiteľská zmluva závisí (Števec M., Ficová S., Baricová J., Mesiarkinová S., Bajánková J., Tomašovič M., a kol. Civilný sporový poriadok. Komentár. Praha: C. H. Beck, 2016, 1029-1030 s.). Aj Najvyšší súd SR v rozhodnutí sp. zn. 5Cdo/190/2021 zo dňa 30.11.2022 poukázal na to, že „z judikatúry Súdneho dvora Európskej únie (rozhodnutie vo veci Asturcom C-40/08, C-618/10, C-243/08) vyplýva, že v spotrebiteľských sporoch je revitalizovaná nielen dôkazná povinnosť spotrebiteľa, ale aj jeho povinnosť tvrdenia.“ Na základe uvedeného je možné skonštatovať, že aj námietka odvolateľa o odklone od ustálenej judikatúry je neoprávnená, keď súd prvej inštancie môže dopĺňať aj samotnú povinnosť tvrdenia spotrebiteľa, čo v danom prípade bolo splnené, keďže závery uvedené v bode 31. a 32. odôvodnenia napadnutého rozsudku boli v prospech žalovaného.

31. Po preskúmaní napadnutého rozhodnutia a v nadväznosti na naň obsahu prislúchajúceho spisového materiálu odvolací súd dospel k záveru, že v danej veci súd prvej inštancie pri svojom rozhodovaní správne zohľadnil spotrebiteľský charakter prejednávanej veci, v dôsledku čoho vo svojom procesnom postupe aplikoval ustanovenie § 295 CSP, keď napriek povinnosti tvrdenia zo strany spotrebiteľa, správne uzavrel s ohľadom na právne posúdenie neplatnosti predčasného zosplatnenia úveru a bezúročnosti a bezpoplatkovosti spotrebiteľského úveru, že žalobca má nárok na zaplatenie len istiny úveru, aj to len v rozsahu 47 splatných splátok do podania žaloby bez poplatkov a bez úrokov po odčítaní uhradenej sumy úveru, napriek tomu, že žalobca sa domáhal v konaní celej nezaplatennej sumy úveru spolu s úrokmi a penálmi.

32. K poznámke odvolateľa vo vzťahu k odchýleniu sa od predbežného právneho posúdenia súdu prvej inštancie ako nedostatočne individualizovaného žalobcom, odvolací súd poukazuje na rozhodnutie Ústavného súdu SR sp. zn. I. ÚS 643/2022-14 zo dňa 24.11.2022, v zmysle ktorého „aj v prípade, ak súd postupuje podľa § 181 ods. 2 CSP a označí určité skutkové tvrdenia ako sporné a tiež oznámi predbežné právne posúdenie veci, to ešte neznamená, že vo vzťahu k tomuto skutkovému tvrdeniu vyslovuje svoj konečný názor, a súčasne to neznamená striktnú viazanosť ním formulovaného predbežného právneho posúdenia veci, čo teda nevyhnutne podporuje záver, že ani dodržanie tohto postupu nezbavuje strany sporu povinnosti byť v spore aktívny a predkladať v ňom také dôkazy, ktoré podporujú a dokazujú nimi tvrdené skutočnosti.“

33. V súvislosti s námietkou odvolateľa týkajúcou sa neuvedenia znenia neprijateľných zmluvných podmienok vo výroku rozhodnutia v zmysle § 298 CSP je táto podľa názoru odvolacieho súdu neoprávnená. Ustanovenie § 298 CSP obsahuje len možnosť, nie povinnosť súdu vysloviť v rozhodnutí, ktoré sa týka spotrebiteľského sporu, že určitá zmluvná podmienka je neprijateľná. Neobstojí preto odvolacia námietka, že absencia takéhoto vymedzenia je vadou napadnutého rozhodnutia či porušením práva na spravodlivý proces a že v dôsledku tohto postupu nebolo súdne rozhodnutie dostatočne odôvodnené. V tomto smere je potrebné poukázať aj na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 2Cdo/27/2020 zo dňa 31.03.2021, teda „pokiaľ aj súd prvej inštancie dospeje k záveru o neprijateľnosti niektorej (alebo viacerých) z dojednaných zmluvných podmienok, uvedené môže ostať v rovine prejudiciality, súd nemusí takúto neprijateľnú zmluvnú podmienku reflektovať vo výrokovej časti svojho rozhodnutia, ak ju navyše súd prvej inštancie uvedie v odôvodnení svojho rozhodnutia.“ V súlade s vyššie uvedeným je potom potrebné uviesť, že súd prvej inštancie sa s nehospodárnosťou skúmania neprijateľných zmluvných podmienok vysporiadal v bode 34. odôvodnenia napadnutého rozhodnutia. Zo zásady hospodárnosti (čl. 17 CSP) v danej situácii vyplýva, že ak súd prvej inštancie dospel k záveru, že predmetný nárok je možné posúdiť bez toho, aby skúmal neprijateľnosť zmluvných podmienok, ktoré následne nie sú pre vec podstatné, keďže posúdil predčasné zosplatnenie úveru ako neplatné a spotrebiteľský úver za bezúročný a bez poplatkov, prípadné vyslovenie neprijateľnosti zmluvných podmienok vo výroku rozsudku či v odôvodnení rozhodnutia by nemohlo už viesť k inému záveru, ako tomu, ktorý súd prvej inštancie vyslovil v bode 31. odôvodnenia napadnutého rozsudku.

34. Odvolateľ namietal aj to, že v dôsledku absencie ex offo prieskumu neprijateľných zmluvných podmienok, mal súd prvej inštancie vykonať podľa § 295 CSP všetky dôkazy na zistenie a identifikovanie týchto neprijateľných zmluvných podmienok. Zároveň s poukazom na uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 7Cdo/205/2019 namietal, že súd prvej inštancie nevysvetlil dôvod odmietnutia vykonania dôkazu bez návrhu. S poukazom na uvedené poukázal aj na porušenie tzv. Perna testu.

35. Neúplnosť zistenia skutkového stavu (§ 365 ods. 1 písm. e) CSP) je v sporovom konaní odvolacím dôvodom len za predpokladu, že príčinou neúplných skutkových zistení bola okolnosť, že súd prvej inštancie nevykonal stranou sporu navrhnutý dôkaz spôsobilý preukázať právne významnú skutočnosť (napr. preto, že ho nepovažoval za rozhodujúci pre vec), avšak iba samotná okolnosť, že nevykonal dôkazy stranami navrhnuté, nemôže byť v sporovom konaní spôsobilým odvolacím dôvodom. Len súd rozhoduje, ktorý z navrhnutých dôkazov vykoná, a to z dôvodu, aby sa tak predišlo vykonávaniu tých dôkazov, ktoré sú pre prejednanie a rozhodnutie veci irelevantné. Vykonávaním všetkých (aj nepodstatných dôkazov) by zároveň dochádzalo aj k mareniu rýchlosti a hospodárnosti konania. V prípade, ak súd nevykoná navrhnuté dôkazy, musí v odôvodnení rozhodnutia uviesť, prečo ich nevykoná. V takomto prípade samotné neakceptovanie vykonania navrhnutých dôkazov samo o sebe nemôže znamenať porušenie práva strany sporu. Zásah do základného práva na súdnu ochranu, či do

práva na spravodlivé súdne konanie, by mohol nastať len vtedy, ak by takýto záver súdu o nevykonaní navrhnutého dôkazu bol zjavne nedôvodný, alebo by takémuto záveru chýbala predchádzajúca racionálna úvaha súdu vychádzajúca z priebehu konania a stavu dokazovania v jeho rámci, či vtedy, ak by bola strana sporu nevykonaním navrhnutého dôkazu postavená do podstatne nevýhodnejšej pozície ako druhá strana sporu v konaní. V danom prípade však súd prvej inštancie nevykonanie ďalšieho dokazovania výsluchom žalovaného riadne a logicky odôvodnil tým, že týmto dôkazom sa mal preukázať spotrebiteľský charakter úverovej zmluvy, ktorý mal už súd pre neunesenie dôkazného bremena žalovaného preukázaný, a preto aj s poukazom na odvolateľom citovanú judikatúru, ako aj rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 5Cdo/107/2019 zo dňa 31.03.2021, súd prvej inštancie správne zhodnotil, že výsledky už vykonaného dokazovania postačujú na konečné rozhodnutie vo veci samej. S týmito závermi sa odvolací súd plne stotožňuje, keďže by išlo o nadbytočne vykonané dokazovanie.

36. K námietke odvolateľa, že súd prvej inštancie mal vykonávať dokazovanie vo vzťahu k neprijateľným zmluvným podmienkam aj bez návrhu a vysvetliť, prečo odmietol vykonať dôkaz aj bez návrhu žalovaného na podporu jeho tvrdení, odvolací súd poukazuje na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 7Cdo/342/2021 zo dňa 31.01.2023, v zmysle ktorého „súd v sporoch s ochranou slabšej strany vyvíja zvýšenú aktivitu súvisiacu s obstarávaním dôkazných prostriedkov až v prípade, keď to je nevyhnutné pre rozhodnutie vo veci samej (pričom rozhodnutie vo veci samej zároveň neznamená aj rozhodnutie v prospech slabšej strany).“ V danej veci však nie je zrejmé, aké obstaranie ďalších dôkazov bolo potrebné na rozhodnutie v predmetnej veci, a to aj s ohľadom na záver súdu prvej inštancie o nehospodárnosti posúdenia neprijateľnosti zmluvných podmienok. Popis absencie dôvodov, pre ktoré súd aktívne sám nevykonáva dokazovanie bez návrhu strán konania v sporoch so slabšou stranou nie je povinnou súčasťou odôvodnenia rozhodnutia v zmysle § 220 ods. 2 CSP, tak ako sa nesprávne domnieval odvolateľ. Takáto povinnosť odôvodnenia nevyplýva ani z príslušného ustanovenia § 295 CSP.

37. Odvolací súd po preskúmaní veci na základe podaného odvolania dospel k záveru, že súd prvej inštancie zistil v dostatočnom rozsahu skutkový stav veci potrebný pre rozhodnutie, vykonané dôkazy vyhodnotil v súlade s § 191 ods. 1 CSP a svoje rozhodnutie náležitým spôsobom odôvodnil podľa § 220 ods. 2 CSP. Odvolací súd poznamenáva, že všeobecný súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkom konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia (uznesenie NS SR sp. zn. 6Cdo/145/2011 zo dňa 16.11.2011). Vo vzťahu k odvolacej argumentácii žalovaného odvolací súd tiež pripomína, že do obsahu základného práva podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva na spravodlivý proces podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a slobôd nepatrí právo sporovej strany, aby sa všeobecný súd stotožnil s jej právnymi názormi, navrhovaním a hodnotením dôkazov (IV. ÚS 252/2004) ani právo na to, aby bol účastník konania pred všeobecným súdom úspešný, teda aby sa rozhodlo v súlade s jeho požiadavkami (I. ÚS 50/2004).

38. Vzhľadom na skutočnosť, že žalovaný v podanom odvolaní relevantným spôsobom nespochybnil ani nevyvrátil podstatné závery súdu prvej inštancie v napadnutom rozsudku premietnuté do jeho výroku I., odvolací súd dospel k záveru, že rozhodnutie súdu prvej inštancie je vecne správne a z toho dôvodu odvolací súd, viazaný odvolacími dôvodmi v zmysle § 380 CSP, rozsudok v napadnutom výroku I. v zmysle § 387 ods. 1 CSP ako vecne správny potvrdil.

39. Podľa § 255 ods. 1 CSP súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

40. Podľa § 255 ods. 2 CSP ak mala strana vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov konania pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo.

41. Podľa § 388 CSP odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie zmení, ak nie sú splnené podmienky na jeho potvrdenie, ani na jeho zrušenie.

42. Z obsahu predmetného spisu odvolací súd vo vzťahu k odvolaním žalovaného dotknutému výroku III. rozsudku súdu prvej inštancie o nároku na náhradu trov prvoinštančného konania zistil, že žalobca sa podanou žalobou domáhal zaplattenia sumy 3.917,61 eur, zatiaľ čo súd prvej inštancie vyhovel žalobe v časti o zaplattenie sumy 2.802,84 eur. Podľa súdu prvej inštancie úspech žalobcu predstavuje 96 %

a úspech žalovaného 4 %, a preto súd odpočítal od úspechu žalobcu (96 %) úspech žalovaného (4 %), a vo výroku III. napadnutého rozsudku priznal žalobcovi voči žalovanému nárok na náhradu trov konania vo výške 92 %, čo malo predstavovať čistý úspech žalobcu. Odvolací súd po preskúmaní odvolaním napadnutého výroku III. dospel k záveru, že súd prvej inštancie síce pri stanovovaní pomeru úspechu strán sporu aplikoval správny postup, avšak pochybil pri jeho matematickom výpočte, keď nesprávne určil pomer úspechu žalobcu s ohľadom na pomer žalovanej a priznanej istiny. Vychádzajúc z predmetu sporu v celkovej sume 3.917,61 eur potom úspech žalobcu v časti priznanej istiny 2.802,84 eur predstavuje 71,54 % a úspech žalovaného predstavuje 28,46 %, v dôsledku čoho žalobcovi, ktorý mal v spore prevažný úspech, vznikol nárok na náhradu trov prvoinštančného konania v rozsahu 43,08% (71,54% - 28,46 %), čo predstavuje percentuálne vyjadrenie čistého úspechu žalobcu v konaní na súde prvej inštancie.

43. S poukazom na vyššie uvedené skutočnosti a s poukazom na znenie citovaných zákonných ustanovení odvolací súd konštatuje, že v danom prípade nie sú splnené podmienky ani na potvrdenie a ani na zrušenie odvolaním dotknutého výroku III. rozsudku súdu prvej inštancie a z toho dôvodu odvolací súd v napadnutom výroku III. rozsudku v súlade s ustanovením § 388 CSP zmenil tak, že priznal žalobcovi voči žalovanému nárok na náhradu trov prvoinštančného konania v rozsahu 43,08 %.

44. Odvolateľ namietal aj to, že súd prvej inštancie neaplikoval § 257 CSP, keď v danom prípade existovali dôvody hodné osobitného zreteľa. Za dôvody hodné osobitného zreteľa odvolateľ považoval charakter spotrebiteľského sporu, nezákonný postup dodávateľa pri uzatváraní zmluvy so spotrebiteľom, skutočnosť, že žalobca je bankovým subjektom a pre žalovaného by náhrada trov bola likvidačnou, ako aj skutočnosť, že žalovaný bol v ťažkej životnej situácii, keď si musel vziať úver na bežné prostriedky, ktorým je aj motorové vozidlo.

45. Ustanovenie § 257 CSP nie je možné vykladať tak, že je naň možné prihliadnuť kedykoľvek bez zreteľa na základné zásady rozhodovania o trovách konania. Strane, ktorá mala vo veci úspech, nemožno nepriznať náhradu len na základe všeobecného záveru hodnotiaceho dopad rozhodnutia o určitom druhu nároku na neúspešnú stranu. Nejde o automatické pravidlo, ktoré by sa uplatnilo vo vzťahu k určitému typu konania (napr. nález Ústavného súdu Českej republiky III. ÚS 292/07, I. ÚS 303/2012), ale ide o prvok individualizácie nie ľubovôle zo strany súdu (nález Ústavného súdu Českej republiky III. ÚS 727/2000). Hranice sudcovskej úvahy sú dané účelom právnej úpravy náhrady trov konania, ktorá jej nepriznanie úspešnému účastníkovi pripúšťa len ako výnimku zo všeobecného procesného princípu zodpovednosti za výsledok sporového konania (§ 255 ods. 1 CSP). Najvyšší súd v rozhodnutí sp. zn. 5Obo/5/2022 zo dňa 21.02.2023, konštatuje, že „pri rozhodovaní o náhrade trov konania rozhoduje súd spravidla podľa zásady úspešnosti v konaní, ako prioritnej zásady pri rozhodovaní o náhrade trov konania (§ 255 ods. 1, 2 CSP). Súd sú však povinné vždy vychádzať z konkrétnych okolností prípadu a zohľadňovať všetky relevantné skutočnosti z hľadiska rozhodovania o náhrade trov konania“. Pri skúmaní existencie podmienok hodných osobitného zreteľa je preto potrebné prihliadať predovšetkým k majetkovým, sociálnym a osobným a ďalším pomerom všetkých účastníkov konania a treba vziať do úvahy nielen pomery toho, kto by mal trovy konania zaplatiť, ale je nutné zohľadniť aj dopad takéhoto rozhodnutia najmä na majetkové pomery oprávneného účastníka. Významné, z hľadiska aplikácie tohto ustanovenia, sú tiež okolnosti, ktoré viedli k uplatneniu nároku (práva) na súde, postoj účastníkov v priebehu konania a iné (bližšie pozri aj rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 1Obdo/22/2024 zo dňa 31.10.2024).

46. Odvolací súd k uvedenej argumentácii odvolateľa pre aplikáciu § 257 CSP pri rozhodovaní o trovách konania uvádza, že nejde o dôvody hodné osobitného zreteľa, ktoré by smerovali ku konkrétnym okolnostiam kauzy a zároveň odôvodňovali uplatnenie tohto výnimočného inštitútu. Existenciu dôvodov hodných osobitného zreteľa odvolateľ opísal vo všeobecnosti, keď sa odvolával na charakter spotrebiteľského sporu, postavenie strán, či tvrdenú ťažkú životnú situáciu spotrebiteľa bez špecifikácie toho, v čom mala táto ťažká životná situácia spočívať, ak si žalovaný bral úver na motorové vozidlo, či v čom konkrétne mala byť úhrada trov konania pre žalovaného likvidačná. Dôvody hodné osobitného zreteľa sa vždy musia skúmať ku konkrétnym okolnostiam danej veci, keďže tie vytvárajú premisu pre aplikáciu § 257 CSP pri rozhodovaní o trovách konania, čo však v danom prípade nebolo riadne odôvodnené (bližšie pozri nález Ústavného súdu sp. zn. I. ÚS 248/2000 z 21.10.2010, rozhodnutie NS SR sp. zn. 5Cdo/67/2010 z 09.06.2010, sp. zn. 5Obo/5/2022 z 21.02.2023).

47. O náhrade trov odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 396 ods. 1 CSP v spojení s § 255 ods. 1 a s § 262 ods. 1 CSP tak, že žalobcovi priznal voči žalovanému nárok na náhradu trov odvolacieho konania vo výške 100%, keďže bol žalobca v predmetnom odvolacom konaní plne úspešný.

48. Toto rozhodnutie bolo členmi senátu prijaté pomerom hlasov 3:0 (§ 393 ods. 2, veta druhá CSP).

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP). Povinnosť právneho zastúpenia advokátom dovolateľ nemá len v prípadoch vymedzených § 429 ods. 2 CSP.

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Nesplnenie náležitostí vyžadovaných § 428 a § 429 CSP má za následok odmietnutie dovolania (§ 447 písm. d), e) CSP).